

Előfizetési árak:

Egész évre · 20 kor. — fill.
Félévre · · 10 > — >
Negyedévre · 5 > — >
Egy óra · · 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Fizetésrendezés.

Pécs, 1900. szeptember 7.

Két ideálja van a magyar nemzet középosztályának, a melyet a nemzet gerincének is szokás nevezni: a hivatal és a penzió. A mai nemzedék már az iskola padjain kezdi mérlegelni a kilátásokat, a melyek majdan a hivatali ranglétra fokaira fogják segíteni s már előre gyakorolja gerincét a hajladozásban; a hatalom kezelői pedig folyton új hivatalok megteremtésén törik a fejüket, mert nemcsak azok fölött rendelkeznek föltétlen hatalommal, akik tényleg bejutnak a hivatalokba, hanem azokat is belevonják érdekszférájukba, a kik hivatalba jutni akarnak és föltétlen „megbízható” politikai maguktartásával erre érdemeket szerezni törekednek.

A roppant nagy hivatali státusnak s a konkurrensnek még nagyobb tömegének azonban egy nagyon káros kihatása van a nemzetnek eme gerinctelen gerincére s ez az, hogy az állam azokat a személyi kiadásokat, a melyeket a hivatalnokok ellátására fordíthat, nagyon sokféle kénytelen elosztani s így az egyéni fizetések mögötte maradnak a modern kor igényelte mértéknek, az állam pedig komoly szükségét sem érzi a fizetések fölemelésének, hisz minden hivatali állás betöltésénél a mostani fizetések mellett is akkora a hivatalkeresők kínálata, hogy nehéz az arravaló, rátermett konkurrensnek között a választás.

Ez lehet az oka, hogy a kormány mindig nagyon könnyen vette alkalmazottnak fizetésjavítás iránti mozgalmát, pedig az — főleg az alsóbb fizetési fokozatokban — nagyon is megszívlelendő dolog, mert a követelés nemcsak a méltányosságra, de a jogra is appellálhat. Van már fizetésrendezési törvényeink, a melyeknek teljes végrehajtása még mindig késik az éji homályban, mert a költség-előirányzat egyensúlyát nem szabad megzavarni, a bevételi többletek pedig kellenek a fölemelt kvótára s a folyton szaporodó katonai terhekre.

A katonatisztek fizetésfölemelését a hadügyminiszter már régen sürgette, de az osztrák delegációtól mindig azt a választ nyerte, hogy a míg a polgári tisztviselők fizetése rendezve nem lesz, addig szó sem

lehet a katonatiszti fizetések fölemeléséről. A magyar delegáció föltétlen lojalitását kimutatandó, ilyen rebellis álláspontra helyezkedni soha sem merészelt, hanem mikor már az osztrák polgári tisztviselők fizetése rendezve volt s így az osztrák delegáció végre hozzájárult a katonatisztek fizetésfölemeléséhez, elfogadta ezt szó nélkül a magyar delegáció is, ügyet sem vetve arra az abszurd állapotra, hogy most már ebben a monarchiában egyedül a magyar hivatalnoki státus az, amely régi alacsony fizetések mellett sanyarog, de arra volt pénzünk, hogy a kardcsörtető urak fizetését feljavítsuk, még pedig éppen akkor, mikor a fölemelt kvóta révén hadügyi terheink ugyis súlyosabbakká váltak.

Érzi ennek az állapotnak szégyenletes voltát a magyar kormány is, azért nem helyezkedik többé a Tisza Kálmán álláspontjára, aki a fizetésjavításért könyörgő tisztviselőket krumplievésre utasította, sem Bánffként nem üldözi hivatalból azokat a tisztviselőket, akik helyzetük javításáért mozgolódnak merészelték. A Széll-kormány legalább reménységgel táplálja a korgó gyomrokat és valóságos javaslaton dolgozik, a melynek célja a fizetésrendezés.

Nehogy azonban a kormánynak ebben nyilvánuló jóakarata a jöreménységet az előidézni szándékolt mértéken túl felköltse a hivatalnoki karban s némelyek talán már előre zálogba csapják a tervezett fizetésfölemelést, a félhivatalosok sietnek hozzátenni, hogy *arról szó sem lehet, miszerint ezt a tervezetet hamarosan életbe is léptessék.* Ez a tervezet csak előkészület, hogy ha eljön az az idő, mikor a pénzügyi helyzet kedvezőbb lesz, akkor azonnal elő lehessen állni vele.

Pedig hát miről is van szó? Talán arról, hogy a magyar tisztviselők fizetése egyenlővé tétessék az osztrákokéval? Szó sincs róla! Csináltak ugyan ilyen táblázatos kimutatást is, de csak azért, hogy kimutassák, miszerint ez a fizetésfölemelés teljesen kivihetetlen; annyira magasabb az osztrák tisztviselők javadalmazása a magyarokénál, hogy ezek olyan fizetésről nem is almozhatnak. Az a fizetésrendezési tervezet tehát, amelyet a magyar kormány a pénzügyi helyzet kedvezőbbre váltva esetére kilátásba helyez, az osztrák fizetési

alaplól indul ki ugyan, de *az egyes osztályokon belül csökkenti a fizetési fokozatot.* Ennek életbeléptetése esetén sem lenne tehát egyenlő a fizetés az osztrákokéval.

De hát mikor lesz még ebből is valóság? Azt mondják, hogy erre majd csak az 1902-ik évi költségvetés alkalmával lehet gondolni. No már most aztán igazán nyugodtak lehetnek állami tisztviselőink, mert a fizetésrendezésről már tervezet is van, meg határidő is van kitűzve, mikor lehet annak megvalósítására *gondolni.* S az a határidő nincs is is már valami nagyon messze, mindössze rövid két esztendő. Mert az kétségtelen, hogy addig a pénzügyi helyzet minden bizonynyal olyan kedvezőre fordul, mely a tisztviselők helyzetének javítását nemcsak megengedi, de parancsoló szükséggé is teszi, mert különben az állam nem is tudja, mit csináljon a pénzével.

Igaz ugyan, hogy a nagy hatalmi állás himzett frakku és zöldtollas augurai már készítenek elő bennünket a nagyszabású khinai expedíció nem kevésbé nagyszabású költségeire, meg a hadsereg létszámának szaporítására és az új ágyuk rengőteg szükségletére, de ez se baj, meg fognak térülni ezek a költségek mind bőségesen az új khinai gyarmatokból, akkor majd a magyar ember adóját is a khinaiak fogják fizetni s nagyon valószínű is, hogy tisztviselőink fölemelt fizetéseit is a khinai államkincstárra szóló utalványokban fogják kiszolgáltatni.

Mig ez nem lesz realizálható, addig csak nyomorogjanak a tisztviselők is, legalább egyenlő lesz a sorsuk az állam többi adófizető polgárával.

Incédy Dénes.

Pécs, 1900. szept. 7.

Egy néma, csendes halottal több van a temetőben; egy élővel kevesebb az emberek között. Az a néma, csendes halott ott az örök pihenés hazájában a legjobb szívet, a legbuzgóbb kebelt, minden szépért és jóért lelkesülő, a tudomány és műveltség érdekében sikerrel fáradozó agyat zárt el magában örökre. Az az üres hely pedig, mely utána az emberek kö-

Csuda olcsóság a BÉKA boltban!

Nyári és téli piquet paplan, zsebkendők, frofir és damaszt törülközők, továbbá vászon, kanavász, chiffon és grádli meglépő olcsón; szép választék selymekben és női ruhaszövetekben, új barchetek minden lehető színben és minőségben csak a **BÉKA**-nál kapható olcsón.

Irgalmasok-utca 10. sz. (Saját házban.)

Lapunk mai száma 10 oldal.

Pécs szab. kir. város közönsége — a közművelődés apostolának.

Lakits család remek csokrot küldött.

A pécsi *Katolikus Kör* — szeretve tisztelt választmányi tagjának.

Testvéri szeretetük jeléül — *Pécsi rendtársai*.

A *Irgalmas rendház testülete* baráti szeretetük emlékére — ft. Incédy Dénes volt igazgató urnak.

Tisztelete jeléül — *Kindl József*.

Örökre siratnak — gyászoló fiad; a *tanítványok* koszoruja.

Szeretett tanárunknak — gróf *Khuen-Hédervály Károly* és fia Sándor.

(Részvét-nyilatkozatok.)

Az elhunyt halála miatti részvétüket írásban kifejezték: gróf *Khuen-Hédervály Sándor*; *Klingenberg Jakab*; *Döbrössy Alajos*, címz. kanonok, a tanítóintézet részéről; *Wajdics Gyula*, papnőveldei lelkiigazgató; dr. *Schwartz Frigyes* főorvos; özv. *Wiesner Rajmárné*; *Kádís Ernő*; monostori *Erreth Kálmán* és dr. *Rónaky Kálmán*.

Dr. *Váradi Antal*, a jeles költő, a következő levelet küldötte:

Főtisztelendő Urak,

Szeretve Tisztelt volt Tanáraim!

Mély megdöbbenéssel vettem a lesújtó hirt, hogy *Incédy Dénes*, nemcsak a nagyon tisztelendő Rendnek, de a hazai tanárvilágnak büszkesége, életkora javában meghalt.

Nincs elég köny, mely megsirassa, nincs megfelelő szó, mely a veszteség nagyságát megjelölhesse.

Jó harcot harcolt, mint szent Pál mondja. Nemes volt élete. működése, s úgy beleillett a zirc-cisterci Rend élettörténetébe, mintha a nagyontisztelendő Rend alapítója lelkét öntötte volna belé. Mert az a fényes jutalom és kitüntetés, mely az Elhunytat életében érte, szökött egyuttal a főtisztelendő Rend szellemének és összességének is, mint a melynek lelke és munkássága közös.

Mégis érezzük, hogy lelkünk egy darabja költözött el vele. Mégis érezzük az űrt, melyet maga után hagy. A klasszikus-al kérdezzük: »Ki lép nyomodba?»

A zirc-cisterci Rend örökkön élő szelleme fogja betölteni helyét, mi, szerető tanítványai pedig örízni fogjuk drága emlékeztét, amíg lelkünk gondolkozik és szívünk érez. Mély részvéteimet fejezem ki a főtisztelendő Rendnek s az én szeretve tisztelt Tanári Karomnak, melynek szelleme vezérelt és vezérel mindenkoron. Mi, régi tanítványok, pedig elmondhatjuk: »Multis ille flebilis occidit, nulli flebilior, quam nobis.«

Az Örök Világosság fényeskedjék a dicsőült szellemnek.

Szeretve tisztelő hívők

Budapesten, 1900. szept. 6-án

Dr. Váradi Antal.

Részvétáviratok a mai napon is nagy tömegben érkeztek. Ezek pedig a következők:

A testvéri szeretet gyászában szívünk bánatával s lelkünk imájával veszünk részt

(Előszállás.)

Armand, Vidor.

Felejthetetlen tanárom és osztályfőnököm váratlan halálán mélyen megrendülve, fogadják legőszintébb részvéteimet

(Mohács.)

Szinkovich.

Mély megilletődéssel vettem hirt mélytudású és nemeslelkű volt tanárom elhunytáról és egész bensőmmel osztozom a nagy veszteség feletti fájdalomukban. Hálás megemlékezés és nagyrabecsüléssel

(Marcali.)

Dr. Mayer ügyvéd.

Volt igazgatójuk szomorú elhunytá alkalmából, mint volt tanítványa, őszinte részvéteimnek adok kifejezést.

(Mohács.)

Visy Lajos.

Fogadják mélyen átértett részvétünket a kiváló férfiú és derék, áldottszívű pap elhunytá felett.

(Budapest.) *Brázay Zoltán és családja.*

Szeretve tisztelt igazgatónk elhunytá alkalmából fogadják őszinte részvétünk kifejezését

(Budapest.) *Strasser Mihály és István.*

Mély megilletődéssel igaz fájdalmat érzünk a rend kimagasló tagja, szeretett tanárunk elhunytá felett. Halála neki halhatatlanságot, nekünk őszinte bánatot szerzett. Fogadják részvétünket.

(Barcs.) *Dr. Pissár, Körmendy Alajos, Kohut Pál.*

Igaz, mély részvéttel járulnak lélekben kedves igazgatóm ravatalához.

(Budapest) *Dr. Pogány Frigyes.*

A kaposvári áll. főgymn. tanári kara fájdalmas részvéteinek ad kifejezést a nagyérdemű tanférfi, szeretve tisztelt kartárs gyászos elhunytá fölött.

Danilovics igazgató.

(A sajtó az elhunytáról.)

A fővárosi sajtó osztatlan részvételle emlékezik meg az elhunytáról. A *Budapesti Hírlap* mai számában *Békefi Remig dr.*, egyetemi tanár, ír méltató tanulmányt Incédy Dénesről, érzékeny veszteségnek jelezvén halálát, a mi elhunytával a magyar közoktatásügyet érte. A méltató cikkből közöljük a következő jellemző részletet:

»*Rezutsék* Antal zirci apát 1865-ben nevezte ki Pécsre tanárnak, kevéssel az után, midőn Deák Ferenc husvéti cikke az uralkodó és nemzet viszonyát fordulóponttra juttatá. Incédyre Pécssett a mennyiségtannak a felsőbb osztályokban tanítása várankozott. *Kajdy* ekkor a gimnázium igazgatója s a pécs-egyházmegyei pap, a mint a kistermetű s igénytelen külsejű huszonkétéves, tehát még nem is miséző Incédyt meglátta, meghökkent s aggodva kérdezte tőle: El meri vállalni a mennyiségtant a felső osztályokban? Incédy szerényen, de rendi föladatainak tudatában így válaszolt: Apátom azért küldött ide, tehát elfogadom. *Kajdy* be is osztotta őt az eredeti tervezet szerint; de sietett kipróbálni embe-rét. A szorgalmi idő második hetének egyik napján Incédynek a három felső osztályban volt egymásután három órája. *Kajdy* igazgató mind a három órában egész óra hosszát meglátogatta s magyaráztatott vele. Az utolsó óra végzetével együtt jönnek ki a teremből. Incédy némi ingerültséggel csak ennyit mondott: Köszönöm. *Kajdy* igazgató nem szólt semmit, hanem a minősítvényi táblázatban nagy elismeréssel szól fiatal tanára képzettségéről és tanári hivatottságáról.

A mint iskolai teendőit eivégzi vala, ritka szorgalommal folytatja kedvenc szakta-

mulmányait, melyekben oly széleskörű ismereteket s annyi biztosságot szerzett, hogy az elsők között volt, a kik a középiskolai tanári oklevelet megszerezték. Szakismereteit ezentul is egyre gyarapítja. A *láncörtékről s a fonograf, telefon és mikrofon kapcsolata* című tanulmányai mint föltaláló jelenik meg előttünk; A *csillagászat elemei* cím alatt meg az egyetemi hallgatóság részére ír sikerült kézikönyvet. Szakemberek nem gyózték kiemelni azt a széleskörű és biztos tudást, a mivel nála találkoztak.

A tudományon kívül, mint tanár, egészen az iskolának élt. Szerette az ifjúságot, kiművelésén egész lélekkel csüngött. Sokat gondolkodott, elmélkedett, előadásait lejegyezte és kidolgozta — csak azért, hogy minél világosabban és szabatosabban adjon elő. Tanítványai a tárgyát megértették s nemes egyéniségével együtt megszerették. A jeles tanár hire messze földre elterjedt; egykori tanítványai, ma már a társadalom előkelőségei, még most is fennen dicsérik egykori tanárunk mintaszerű előadásait, igazságszeretetét és bölcs mérsékletét.

Az »*Alkotmány*« szintén cikket közöl az elhunytáról, többek között így jellemmezvén: »*Vele a szerzetestanárok egy tiszteletreméltó, antik mintaképe dőlt a sirba.* Egy mintakép, a kiben vonzó harmoniában egyesült a pap a tudóssal, a szerzetes a tanárral. Tudományos képzettségét szívének gyermekét, alá-zatos vallásossága világította meg; tanári működésében a szerzetes buzgósága és példás élete kísérte. Zajtalan, csendes, visszavonult volt az egész élete, mely tulajdonképpen egy iskolában, egy templomban és egy rendházban folyt le.

(A temetés.)

Délután öt óra előtt a Széchenyi-tér mind a négy oldalán tömve volt résztvevő közönséggel. A rendház előtt állott egy kétlovas koszorús-kocsi, mely teive volt a koszoruk özönével, utána pedig a négylovas gyász-kocsi, melyen a rendtársak, a tanítványok, a város, a Kath. Kör és a Nemzeti Kaszinó koszorúi voltak felakasztva.

A belvárosi templomból pont öt órakor indult *Vajda Ödön* apát a temetési szertartást végezni *Prácsér Albert*, *Richter János*, *Magdics József* és *Légár Hugó* rendtagok segédlete mellett.

Az elhunyt koporsóját a rendházból *Cá-páry, Mócs Szaniszló, Agh Timóti, Ledwick, Zalai Mihály* és *Buzássy* rendtagok hozták ki vállukon a rendház elé, hol csakhamar felzendült a »*Requiem aeternam*« szomorú éneke.

A szertartás végeztével a főgimnáziumi ifjúsági énekkar adott elő megható gyászénekeket *Bitter Illés* tanár vezetése alatt, melynek elejét azonban elnyomta a belvárosi templomban korán megkezdett harangozás.

A gyászének elhangzása után feltették a koporsót a gyász-kocsira és megindult a halotti menet.

Elől az árvaház növendékei és a városi szegények haladtak; utánuk a főgimnázium növendékei tanáraikkal, majd a főreáliskola növendékei és a jogakadémiai ifjúság. Ott volt *Schneider István* felügyelő-igazgató vezetése alatt az egész közönségi népiskolai tanestület; *Dischka Győző* vezetése alatt a főreáliskola tanári kara; a kereskedelmi iskola, jogakadémia, tanítóképző és papnővelde tanárai is. Azután a városi Tanács tagjai, a tisztviselők és a

Apáca-utca 2. sz.

A kizárólagos

Takarékpénztári új palota.

POSTÓGYÁRI RAKTÁR

értesíti a n. é. közönséget, hogy a legújabb őszi férfi-szövet ujdonságok, u. m. honi, angol, gráci, s brünni gyártmányok megérkeztek s eredeti gyári árban árusíttatnak.

Leichner és Fleischer.

törvényhatósági bizottság tagjai következtek. Majd a kir. tábla, törvényszék, pénzügyigazgatóság és a vármegyei tisztviselők jöttek, valamint a ferencrendi szerzetesek. Ott láttuk az ügyvédi és orvosi kar előkelőségeit s kereskedelmi és ipari társadalmunk képviselőit. Ott voltak a többek között: *Troll* Ferenc, vál. püspök és a helybeli papság; *Aidinger* János, orsz. képviselő; *Fejérváry* Imre főispán; *Majorossy* Imre polgármester; *Kardos* Kálmán képviselő; *Duka* Achill műszaki tanácsos; *Simonffay* János; *Tormay* Károly alispán; *Darócy* Aladár főispáni titkár; *Salamon* József tanfelügyelő, *Vassary* Gyula főkapitány, *Pataky* Lucidusz, irgalmasrendi házfőnök és a zirci-rendházak küldöttei s a temetésre érkezett nagyszámú résztvevők.

Harangok zugása mellett vonult el a főgimnázium elől az impozáns menet s elvitték otthonából a meghalt igazgatót, kinek gyász-kocsija előtt a Ferenc József-rend lovagkeresztjét vitte egy iskolai növendék s a kocsi körül is a főgimnáziumi tanulók mentek, utána pedig fivére és a rend tagjai, nyomukban a résztvevő közönség nagy sokaságával.

Háromnegyed hatkor ért ki a menet a budaikülvárosi temetőbe, hol a papság imája után *Szuly* János ügyvéd bucsuzott el a volt tanítványok nevében a szeretett tanártól és igazgatótól; majd az ifjusági énekkar énekelt s a gyász-kocsiról a koporsót a kriptá felé volt tanítványai: *Ssieberth* Nándor és *Egry* Béla ügyvédek, dr. *Lakits* Ferenc, miniszteri számtanácsos, *Reeh* György tanácsnok, *Makay* István és *Liebhart* József joghallgatók vitték.

Azután letették a koporsót a kápolna kriptájába, a hol nyugodni fog, míg a Pécs városa által az új központi temetőben kijelölendő díszsírhelyre nem teszik.

Jubileumi zarándoklat Mária-Gyűdre.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. szeptember 7.

Ime, a tizenkilencedik század alkonyán és a huszadik évszáz küszöbén mintha újra megerősödnék a vigasztaló és boldogító hit az emberek szívében!

Ezt a jóleső, felemelő tudatot vitte magával mindenki, a ki ma reggel résztvevett a püspök vezetése alatt Mária-Gyűdre ment zarándoklatnak a városból való kivonulásán.

Ime látjuk, hogy a vallás vigasza mily jól esik ma is az embernek. Ime érezzük, hogy a keresztény katolikus egyház isteni megalapítótól származik. S ime tapasztaljuk, hogy minden elmulhat, de az a köszikla, melyre Krisztus az ő anyaszentegyházát alapította, el nem mulik soha és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta.

És látjuk, hogy kilencszáz éve keresztény már a magyar és a kereszt katalmát nem tudta megtörni tatárpusztítás, törökök dúlása, külellenség és belviszály. Ma is fényesen ragyog Magyarország felett s valóban: Christus vixit, Krisztus győzött, győz és győzni fog!

Ama magasztos ünnepnek, melyet a pécsi egyházmegye főpásztora kezdeményezésére a kilencszázéves katolikus magyarság megünneplésére rendezett, a Kisasszonynapjára Mária-Gyűdre menő zarándoklat a második része.

E zarándoklat előkészítésében *Spiesz* János kanonok és *Erreth* János elnök, vala-

mint *Bitter* Illés titkár fáradozása mellett buzgólkodott a rendezőbizottság s valóban a hitéletnek olyan megnyilatkozása követte ezt a hívők körében, melynél szebbet, felemelőbbet, impozánsabbat még nem láttunk. Az egész egyházmegye minden részéről résztvesznek a hívek a zarándoklaton s vagy huszezer ember fogja holnap megyénk kegyhelyén, Mária-Gyűdön, az Istent dicsérni.

A hívek eme nagy felbuzdulására mindenekelőtt megyéspüspökünk amaz elhatározása is volt az ok, hogy ő maga vezeti a zarándoklatot Mária-Gyűdre. S nem kevésbé hatott az is, hogy a jubileum emlékére a püspök Mária-Gyűdön keresztet állítottatott s ennek felszentelése is most fog megtörténni.

Ily előzmények után már a tegnapi napon érkeztek bucsusok Pécsre. *Szegárdról* ötszáz bucsus jött meg az esti órákban *Balogh* József káplán vezetése alatt. *Tolnáról* szintén ötszáz jött *Fekete* Ágoston plébános vezetése alatt. Kétszáz bucsus jött *Paksról*, kiket *Streicher* József plébános vezetett és szintén kétszáz *Závodról*, *Magyar* Miklós plébános vezetése alatt. Résztvettek a zarándoklatban továbbá a következő plébánosok híveikkel: *Ivanovics* György (Veliskovce) 500 résztvevővel, *Pál* József (Lapánca) 800, *Holmeiszter* Ferenc (Olasz) 400, *Pintér* Károly (Ozora) 73, *Medgyessy* Ede (Mindszent) 400, *Gombarics* Pongrácz (Podgajc) 200, *Ratmann* Boldizsár (Magyarország) 200, *Kristóf* József (Bányatelep) 300, *Biró* Imre (Abaliget) 50, *Fülöp* György (Miszla) 50, *Romaisz* Ferenc (Nádasd) 50, *Stockinger* István (Vaiszló) —, *Vidák* József (Hetvehely) —, *Uray* Atala (Baán) 200, *Fülöp* István (Nagyhertelend) 50, *Horváth* Dénes (Rácpetre) 800, *Halvax* József (Mágocs) 200, *Kain* Ábel (Bátaszék) 200. *Kuzmics* József (D.-Miholjac) 700. A djakovári és a kalocsai egyházmegyéből is több ezer lélek zarándokol a mai napon Gyűdre, hogy részt vegyen a jubileumi ünnepeken, a pécsiekkel együtt tizenöt-huszezer embert fognak kitenni.

Ma reggel félhat órakor megkondultak a székesegyház harangjai, jelezve, hogy érkezett a zarándoklat nagy napja. A pécsi székesegyház előtti téren lobogók alatt állott a bucsusok töméntelen sokasága s ide vezette fel a ferencrendi plébánia hívei a zsigetkülvárosból *Ángyán* Aurél gárdián is. A belvárosi plébánia hívei *Magenheim* József apátplébános vezetése alatt a Kath. Kör előtt gyülekeztek s a budaikülvárosi hívők *Károly* Ignác apátplébános vezetése alatt, a gimnázium előtt csoportosultak.

A székesegyházban *Troll* Ferenc vál. püspök mondott szent-misét, melynek végzetével a papság a püspökért a püspöki palotába ment.

Pont félhat órakor ismét zúgtak a harangok s *Hetyey* Sámuel megyéspök megindult palotájából, melynek ormán nemzeti zászló hirdette a nagy ünnepet.

A bucsusok óriási tömege teljes rendben mozdult meg s elükön a *Spiesz* János kanonok vezetése alatti székesegyházi plébánia híveivel, utat engedtek a főpásztornak, hogy a menet élére álljon.

A főpap impozáns kísérete élén a gregoriánus énekiskola pirossapkás, pirosköpenyeges növendékei haladtak *Glatt* Ignác vezetése alatt. Utánuk a püspöki papnövelde növendékeinek fehéringes hosszú sorait vezette *Körmenyi* Károly, helyettes igazgató. A növendékpapok után jöttek a püspök udvari

papjai, majd *Troll* Ferenc választott püspök, *Szeregy* József dr. és *Szeifric* István kanonok. Ekkor jött teljes ornátusban *Hetyey* Sámuel megyéspüspök, *Igaz* Béla dr. püspöki titkár, *Szákovits* Ottó, püspöki szertartó és a karkáplánok kíséretében.

A megyéspüspök a papsággal a székesegyházi plébánia melletti vasrács kapuján kijövén a sétatéri kioszk mellett haladt el s a sétatérén át érkezett a bucsusok elé, kiknek beláthatatlan tömege a székesegyházi plébánia kapuboltozata alól kigyózott elő lassan, méltóságteljesen, hangos énekszóval.

A főgimnázium ifjusága *Vass* Bertalan dr. igazgató és a tanári kar vezetése alatt ment legelő. Utánuk fehérruhás lányok hosszú csapata következett, égő gyertyákkal és virágcsokrokkal kezükben. Hozzájuk csatlakozott a gregoriánus énekiskola, a növendékpapok serege és a papság s már a menet a belvárosi templom előtt haladt, mikor még a bucsusok ezrei bent a székesegyház terén kezdtek rendben kibontakozni. A Széchenyi-téren a belvárosi és az ágostontéri plébánia hívei csatlakoztak *Károly* Ignác apátplébános vezetése alatt a menethez, mindjárt a zarándokok élére, a püspök kísérete mögé, melyben többeket ott láttunk városunk előkelőségei közül is s a jubileumi rendezőbizottság tagjait *Erreth* János elnökkel élükön.

A papság latin nyelven a Mindenszentek litániáját énekelte s a hívők felváltva mondták ugyanezt magyar, német és horvát nyelven az egész uton.

A Széchenyi-téren át az Irgalmasok-utcájára ért a menet, melynek vége még akkor kezdett a sétatér alatti kibontakozni. Az Irgalmasok-utcájából a Siklósi-utcaára tértek s már a vasuti átjárónál volt a menet eleje, mikor a vége még a Majláth-téren járt. Valóban impozáns látvány volt végigtekinteni a vasuti átjárótól ezen a beláthatatlan embertömegen, mely lengő lobogók alatt, hangos énekszóval, lassan, méltóságteljesen, teljes rendben hőmpölygőt végig az uton.

A siklósi vámháznál a bucsusok, ugy a helybeliek, mint a vidékiek több százra menő kocsija, tarsekere várta, hogy a menet végéhez csatlakozzék.

Egynegyed nyolc volt, mikor a püspök átvezette a menetet a vámon s mikor a Höfller-gyárhoz közeledtek, a litániák mondasát ugy a püspök, mint a hívek befejezték.

A gyár előtti hidon nehéz volt a rendet fenntartani. Ez azonban mégis sikerült ugy a *Vassary* Gyula főkapitány vezetése alatt a rend fenntartásán örökös rendőrségnek, mint *Bitter* Illés, rendezőségi titkár buzgólkodásának.

Itt megállt a püspök és kísérete, azonban a menet vége még bent volt a siklósi-utca végén. A püspök levetette ornátusát s felvette a vörös sapkát és köpenyt s *Troll* Ferenc, vál. püspök kezét csókolt neki s elbucsuzott tőle, hogy visszatérjen a városba. A főgimnázium ifjusága, a gregoriánus énekiskola és a növendékpapok is visszatértek a püspök áldása után, melyet a kivonulás alkalmával az utcákat betöltő népre is folyton hintett.

Félnyolc óra után tíz perccel indult tovább a menet a gyártól szent énekek zengedezése mellett.

Jó negyedórába került, míg az egész óriási tömeg átvergődött a hidon s utánuk fiakkerek, magánfogatok s a bucsusok kocsijainak nagy serege zárta be az utat. A bá-

Van szerencsém a m. t. közönség szives tudomására hozni, hogy a

ROYAL-KÁVÉHÁZAT

szeptember 1-én átvetttem. Midőn még 5 csikágói collender *Carambol-asztalom*, melyet Seifert udvari szállító új francia felszereléssel látott el, a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom, maradok

Hetenkint háromszor ifj. *Korodi* Gyula zeneestélyt rendez és pedig: **kedden, csütörtökön** és **szombaton.** — *Telephon a t. kávéházi közönség rendelkezésére áll.*

kiváló tisztelettel
Kádár István, kávész.

ÉRTESÍTÉS!

nyatelepi hívek két csoportban ekkor érkeztek *Kristóf* József plébános vezetése alatt a vámhoz és siettek a zarándoklat után.

A zarándoklat plébánosai vezetése alatt az olvasót kezdték imádkozni az egyházért és pápáért, majd szent énekek zengedezése közben haladtak tovább az uton Szalánta felé.

Szalántára 11 órakor ért a zarándoklat. *Hetyey* Sámuel megyéspüspök itt az eszterági kastélyban pihent meg s a hívek is egy óráig pihentek Szalántán, hol *Vaniss* Sándor főbíró, *Trizler* Rudolf járásorvos, a kellő segédmeleyzettel ügyeltek a rendre és a kifáradt bucsusok testi épülésére.

Délután egy órakor indult a zarándoklat Turony felé, melyen át négy órakor érkezett *Mária-Gyűdre*.

Itt a papság a lorettoi litániát intonálta és a templomba vonulva a megyéspüspök vezetése alatt az „Agnus Dei“-t énekelte el.

Ezzel s a hívek gyónásával fejeződött be a mai nap. Holnap, Kisasszony napján, 4 órától kezdve félóránként csendesmisék lesznek a templomban. *Hetyey* Sámuel megyéspüspök kilenc órakor tábori misét mond s utána *Magenheim* József, apátplébános magyar nyelven, *Schultz* Károly, németmároki alesperesplébános németül és *Kuzmics* József, dolnimeholjáci esperesplébános horvát nyelven tartanak szentbeszédet.

A jubileumi keresztet szenteli be ezután a megyéspüspök s holnap délben indul vissza a zarándoklat Pécsre, hová esti nyolc órára érkezik meg, a mikor is *Troll* Ferenc, vál. püspök vezetése alatt a hívők ünnepélyesen fogják fogadni.

Hírek.

Pécs, 1900. szeptember 7.

Kevés a tizes bankó.

Ma reggel, a mikor riportertünk fontosságának tudatában felemelt fővel, az éjjeli szeszfogyasztás hatása alatt azonban bizonytalan léptekkel, kétszeri megbotlás után átlépte szerkesztőségünk küszöbét, szerkesztőnk a következő kérdéssel fogadta:

— Tudja Ön, hogy kevés a tizes bankó?
 — Ujjé, nagyon régen, felelt a riportert.
 — Hát akkor miért nem írta meg?
 — Mert fölöslegesnek tartom olyasmit megírni, a mit mindenki tud, s a mi talán csak Rothschild előtt volna újság. Rothschild pedig, ugy tudom, nem tartozik előfizetőink díszes sorába.

— Mint egyes riportertnek adatot kellett volna gyűjtenie, hogy miért nincsen elég tizes bankó, szólta ismét szerkesztőnk.

— Inkább szeretnék tizes bankókat gyűjteni, mint adatokat. Egyébként ugyis tudom, hogy miért nincsen elég belőle.

— Miért?
 — Mert mindenki elkölte a Mátyásban, a Nicknél, vagy egyebütt.

— Ostoba.
 — A ki elkölte?
 — Nem, maga. Azonnal rohanjon és tudja meg, hogy mi az oka a tizes bankó hiányának.

— Mutasson kérem egy olyan tizes bankót, mert már ösödök óta nem láttam s azt se tudom, hogy néz ki.

Szerkesztőnk mutatott neki egy tizes, melyet jól megnézett és miután zsebre dugta, a parancshoz híven hirtelen elrohant.

Délután négy óra felé bűnösségének tudatában már lehorgasztott fővel és az újabb szeszmenyiségtől még bizonytalanabb léptekkel betántorgott a szerkesztőségbe.

— Szerzett adatokat? Kérdé szerkesztőnk.

— Adatokat szereztem, de a tizeset elköltöttem.

— Hol vannak?
 — A tizesek?
 — Nem, az adatok.

— Az egész hiresztelés hazugság. Voltam egy banknál és azt kérdeztem, hogy tudnának e egy ezrest csupa tizesre felváltani, mire egész halom tizeset mutattak. Kértem is mutatványpéldányokat, hogy szerkesztő urnak megmutathassam, de nem akartak adni. Voltam azután az adóhivatalban is, a hova ugy vitték az emberek a sok tizeset, mintha százast kapnának mindegyikért. Szóval a tizesek hiányáról szóló hír nem egyéb, mint a szocialisták izgató agitálása.

— Hát a tizeset, a mit tőlem elrabolt, hova tette?

— Nem tettem sehova, hanem a fizetőincér elvette tőlem azért a megszámlálhatatlan mennyiségű sörös pohárért, melyeket telve hozott és üresen vitt el tőlem.

— Szóval: maga részeg?

— Esküszöm gyermekeim életére, hogy józan vagyok.

— Hiszen nincsenek gyermekei.

— De még lehetnek.

— Tudja meg, hogy *elcsapom* önt.

— Ilyen sértést nem tűrhet el egy önéretes riportert s ezért kénytelen vagyok, magam *visszacsapni*. Különben a *csapás*-ról jut eszembe, hogy Nicknél éppen most *csapol*-nak, jöjjön szerkesztő ur, menjünk át egy korsóra.

A barátságos felhívásra szerkesztőnk kidobta s *becapta* utána az ajtót.

Gyán.

Napirend 1900. szeptember 8-án, 9-én és 10-én.

Naptár: szomb. szept. 8. — Róm. kath.: Kisasszonynapja. — Prot.: Korbinián. — Görög-kel.: (aug. 26.) Adrián. — Zsidó: Elul 14. — Nap két 5 óra 31 perckor; nyugszik 6 óra 25 perckor. — Hold két délután 4 óra 55 perckor; nyugszik éjjel 1 óra 50 perckor. — Vasárnap, szept. 9. — Róm. kath.: Mária nevenapja. — Prot.: Gorgon. — Görög-kel.: (aug. 27.) Fotmén. — Zsidó: Elul 15. — Nap két 5 óra 32 perckor; nyugszik 6 óra 23 perckor. — Hold két 5 óra 10 perckor délután; nyugszik éjjel 2 óra 20 perckor. Holdtölte 6 óra 23 perckor reggel. — Hétfő, szept. 10. — Róm. kath.: Miklós. — Prot.: Jodok. — Görög-kel.: (aug. 28.) Mózes. — Zsidó: Elul 16. — Nap két 5 óra 33 perckor; nyugszik 6 óra 21 perckor. — Hold két 5 óra 45 perckor délután; nyugszik 3 óra 50 perckor éjjel.

Időjelzés. A központi meteorologiai intézet szerint: helyenkint csapadék és enyhe idő várható.

Közjegyzői kamara közgyűlése szombaton d. e. 10 órakor.

Bányatelepi tűzoltók mulatsága a Gesztenyés-erdőben vasárnap d. u. 3 órakor.

— Lapunk legközelebbi száma a holnapi Kisasszonynapja folytán hétfőn este jelenik meg.

— **(Ullmann M. Károly temetése.)** A pécsi keresk.- és iparkamara elhunyt alelnökének, *Ullmann* M. Károly bankárnak ravatalára ma délelőtt 11 órakor tették le a kamara nevében *Záray* Károly dr. titkár, *Neumann* Ignéc és *Taisz* József tagok a kamara koszoruját, melyen e felirat állt: *„Szertelt alelnökének — a pécsi keresk. és iparkamara.”* Az elhunyt ravatala Rókus-szőlőbéli villájában el volt halmozva koszorúkkal s onnan történt meg ma délután 3 órakor a temetés. A temetési szertartást *Persl* Ármin főrabbi végezte, ki remek, magas szárnyalású beszédet mondott az elhunyt koporsója fölött, mely valóban megható beszédkeretében megemlékezett az elhunyt összes érdemeiről, melyeket ugy, mint a kereskedelem egyik hatalmas oszlopa, de ugyis s főleg mint ember szerzett a társadalom kebelében. A temetésen a gyászoló család s az elhunyt alkalmazottain kívül megjelentek: *Kardos* Kálmán ny. főispán, orsz. gyűlési képviselő, br. *Fejérváry* Imre főispán, *Darócy* Aladár dr. főispáni titkár, *Majorossy* Imre polgármester, *Nendtvich*

Andor helyettes polgármester, *Reeh* György városi tanácsnok, *Oberhammer* Antal h. gazdasági tanácsnok *Varha* Nagy István kir. ítélő táblai bír., *Dragonescu* Dömjén m. kir. pénzügyigazgató, Cs. *Schapringer* Gusztáv bankár, *Fekete* Mihály városi tiszti főügyész, *Bolgár* Kálmán anyakönyvi felügyelő, *Zsolnay* Miklós gyáros, a Pécsi kereskedelmi és iparkamara *Littke* J. kamarai elnök vezetése alatt, a kereskedő ifjak betegségyélző egylete, a pécsi ügyvédi kamara számos tagja, az izraelita hitközség énekkara, az izraelita hitközségi iskolák tanítói kara *Klingenberg* Jakab igazgató vezetése alatt és Pécs város előkelő társadalmának számos tagja. Délután három órakor vette kezdetét a gyászszertartás, melynek befejeztével kocsira emelték a koporsót s a szinte véget érni nem akaró, óriási embertömegtől kísért gyászmenet megindult az izraelita temetőbe, melynek csarnokában rövid imát mondott *Perls* Ármin főrabbi s azután örök nyugalomra helyezték *Ullmann* Károlyt, kinek halálát özvegyén s árváin kívül őszintén gyászolja ugy a kereskedelmi, mint a helyi társadalom, nemkülönben azok, kiknek az elhunyt jóltevő keze segélyt és támaszt nyújtott érdemekben gazdag életében.

— **(Kossuth-ünnep.)** Megint egy olyan nap közeleg, melynek megünneplése minden magyarnak hazafiui kötelessége. Szeptember 19-ike a gloriás nap, Kossuth Lajos, hazánk és nemzetünk dicsőséges megváltójának születési évfordulója, a mely napon minden igaz magyar szívének az ő nagy és szent emlékeivel kell megtelni. Városunk polgárságát is figyelmeztetjük e szent dátumra, hogy az ünnepet ne felejtse. Vegyünk részt polgártársak, e Kossuth-napon az emlékezés magaslatos ünneplésében. Legyen ez a nap az egész országban mindenkor ünnep, a hála, a kegyelet és hazafiui emlékezés szép ünnepe.

— **(Kiss György Pécssett.)** *Kiss* György, hírneves szobrászföldünk, tegnap este Pécsre érkezett s ma *Mária-Gyűdre* utazott, hogy jelen legyen a megyéspüspök rendeletére készített jubileumi emlékkereszt holnapi felszentelésén.

— **(Személyi hír.)** *Tormay* Károly alispán ma reggel Budapestről hazaérkezett.

— **(Tűzoltók mulatsága.)** A bányatelepi önkéntes tűzoltó-testület vasárnap a Gesztenyés-erdőben mulatságot rendez. Este tűzijáték is lesz. Belépti-díj 50 fillér. A mulatság tiszta jövedelme a testület felszerelési költségeire fordítatik.

— **(Gyászmise Tiszay Dezsőért.)** *Özv. Tiszay* Dezsőné szintársulata holnap, Kisasszony napján, kezdi meg előadásait Mohácsra. A szintársulat tagjai már ma mind Mohácsra érkeztek s mint értesülünk, elhunyt igazgatójuk emléke iránt kegyelettel óhajtván áldozni, *Tiszay* Dezsőért gyászmisét mondatnak. Ily gyászmise lesz *Tiszay*ért Pécssett is, mikor e hó végén a társulat hozzánk haza érkezik.

— **(Zrinyi-ünnepély Szigetvárott.)** Tegnap este Szigetvár hazafias közönsége tömeges részvétellel ünnepelte Zrinyi Miklós emlékezetét. A Zrinyi-téren — melyen az emlékmű szépen volt kivilágítva — este 8 órakor népzenekar és tűzoltózenekar közreműködésével lelkes ünnepély folyt le. Dr. *Névy* Zoltán ügyvédjelölt saját nagyon csinos ódáját szavalta, általános tetszést aratva. Azután id. *Végh* Lajos pécsi, postafőtiszt, lapunkban közölt beszédével, melyet egész lelkesedéssel adott elő, rendkívüli hatást ért el. Méltóan zárta be a műsort *Bárvárt* Gyula, takarékpénztári hivatalnok közreműködése, ki Pető-

— (**Gyümölcséréskor.**) Ilyenkor ősz elején van a gyümölcsérés ideje, persze annak a gyümölcsnek, mely ilyenkorra hullik le éretten, akár az indajáról, akár a fájaról. S ha nem is látna az ember a gyümölcsös boltok kirakatában, a kofák kosaraiban a körtét, dinnyét, barackot, no meg a kukoricát is, mégis megtudnánk mondani, hogy mely szezonban járunk. Gondoskodik pedig erről a mi városunk publikumának ama része, mely nem találja szükségesnek tekintettel lenni polgártársai testi épségére s a maga pongyola hanyagságából ott dobálja a gyümölcs hulladékot, dinnyehéjat kukorica csutkát, a hol jól esik. Persze az ilyesmire aztán némi tekintettel kéne lenni a köztisztaság utca-seprő című öreinek is, kik mielőbb eltakaríthatnák azokat az elhullatott gyümölcshulladékokat. Elmondott pedig mindaz ama legkevesbé sem örvendetes okból, mert egy *Horváth Róza* nevű mosóné, ki a tettye-utcában lakik, ma reggel a szigeti országuton oly szerencsétlenül csuszott meg egy dinnyehéjon, hogy jobb kezét kifíricamította. A szerencsétlenül járt asszonyt most lakásán ápolják.

— (**Tatarozzák Thália csarnokát.**) Már nincs messze az idő, hogy megnyiljanak a pécsi színház kapui s kezdetüket vegyék az előadások, hogy végre belejussunk az ideai színiévadba. Thália csarnokát azonban egy kicsit megviselte az idő, a nyár folyamán, fészkeket raktak ereszei alatt a fecskék, így hát kissé vedlett színe van. Most aztán néhány nap óta szedegetik a színház rongyos, foltos köntösét a szerénykező kőművesek s egyéb mesterek tütyörészve meszelik, pingálják, tatarozzák Thália csarnokát, hogy mire megjönnek a mi vándormadaraink, akkorra méltó köntösben fogadja őket a színház.

— (**Kadétok füzös cipőjei.**) A hadügyminiszter elrendelte, hogy a kadét-iskolák és katonai nevelőintézetek növendékei ezentúl az eddigi cipőviselés helyett egyszerű füzös cipőket hordjanak, tehát kisebbített kiadásban ugyanolyakat, mint a gyalogság bakancsai. Alig hisszük, hogy a kiskatonák örüljenek ennek az újításnak, mert a zsinórok befűzése legalább öt perccel meghosszabbítja az öltözködéssel való dolgukat.

— (**Két ezredes.**) Nagy hívei vagyunk a polgárság és katonaság közötti egyetértésnek és ments Isten, hogy ezzel a szerény hírünkkel magunkra haragítsuk a k. u. k. hadsereget, de hát némiképen mi is szükségesnek tartjuk szólani néhány szót oly dolgokhoz, melyek elvégre is igen sok embert foglalkoztatnak. Mindössze két ezredes urról van szó, kik közül az egyikhez nekünk is van közünk. Ez a magasrangú katoná Budapesten egy a lovával lovagiatlankodó jogászt úgy teremtett képen a kardjával, hogy a szegény joghallgatónak az arca egyszerre vérbe borult s az orvosoknak úgy kellett összevarrni a képét, akárcsak valami rossz ködmönt. — Ez ugyan nem mostanában történt, hanem néhány héttel ezelőtt, de azért felelevenítése nem egészen időszerűtlen, mert igen jól fest ez az eset abban a statisztikában, melynek folyó száma ismét szaporodott, s mely hivatva van a k. u. k. hadseregnek a békében való hősködését feltüntetni. — A másik ezredes dolga, mely már valamivel fiatalabbkeletű, szintén eléggé érdekes. Ugyanazon ezredes, ki katonaság szelme, hajlíthatlan fegyelemszeretetével csak nemrég megszerezte magának a közvélemény rokonszenvét azzal, hogy egy királyi vérből való hadnagyot nyilvánosan rendreutasított, most — ugyanakkor, midőn az összes lapok visszasiyják a rokonszenvet keltett hirt, más uton beszéltet magáról. Az volt az ezredes ur feladata, hogy ezredirodahelyiséget szerezzen. Meg is tette. Csakhogy az ezredirodának való helyiségben egy boltos tanyázott, ki nem volt hajlandó, de nem is volt köteles a boltjából csak úgy hirtelen kihurcolkodni. Az érellyes ezredes ur azonban nem az az ember, aki enged. A mit nem adnak neki önként, azt meg-

veszi — nem a kardja, hanem a katonákszuronya. Egy csomó katonát vezényelt a bolt elé, azt feltörette s kezdte kihányatni belőle a portékát, úgy, hogy a szegény boltos kénytelen volt csendőroket requirálni az ezredes ur hős támadása ellen. S ekkor történt a legfurcsább eset. A csendőrök megjöttek, az őrsvezető rendet is csinált, de a hatalmas aranygalléros ur rárivalt:

— Hogy mer az én parancsomnak ellenszegülni?!

— Bocsánat, ezredes ur — felelt az őrsvezető — a magyar királyi csendőrségnek az a hivatása, hogy az állampolgárok személyét és vagyonát az erőszak ellen megvédelmezze!

— Én nem ismerem magyar állampolgárokat, sem magyar királyi csendőrséget! — kiáltotta ekkor a fékevesztett k. u. k. ezredes, de mindamellét kénytelen volt a bolt ellen vezényelt támadását visszavezényelni.

Különben ebben nincs semmi. Ugy látszik, az ezredes ur vérbeli osztrák katoná, s így már megszokta a: »*Rückwärts konzentrierung*«-ot!

— (**Az egészség a legdrágább kincs.**) Ha csak ezt mindig tekintetbe is vennők! Hány ember küzi élete legnagyobb részében, hogy végső napjait nyugalomban tölthesse. Ámde a munkaképtelenséggel rendszerint a test élvezetképtelensége is beáll. Nem volna-e akkor tanácsosabb az egészséggel takarékoskodni, hogy a nyugalom napjaira azt fogékonyképesen és erőteljesen fentarthatassuk? Egyszerű és természetes tapasztalás az, hogy a nem oly nehéz, és bizony célhoz vezető út. Kezdvé reggeli kávéval, azt a legcélszerűbben úgy készítjük, hogy a babkávét félig Kathreiner-fele Kneipp malátakávéval vegyítjük. Ez a vegyület számtalan családban, mint a kedvelt babkávét és a honi malátakészítmény egészségi előnyeinek legideálisabb egyesítése kipróbáltatott. Rövid megszokás után senki sem fogja ezt a kellemes és izletes kávéitait nélkülözhetni. Ügyeljünk azonban arra, hogy csak a valódi Kathreiner-tele Kneipp malátakávé az eredeti csomagokban használjuk.

— (**Csúsz és kimerülés.**) A leginkább elterjedt betegségek egyike: a csúsz. Különléleképpen jelentkezik: majd heveny, majd idült, vagy az egész testet támadja meg vagy pedig csak egyik részét. Előidézője gyakran a hideglelés. Sokszor komoly bajt idéz elő a fejben, a vérkeringést előmozdító vagy a légző szervekben és végtére mindennemű munka elvégzését lehetetlenné teszi. Ez az esete André Barry uruak. Wallet ügyvéd főhivatalnokának Bourgneuf (Creuse, Franciarszág). A Le Chercheur de Bourgneuf című újság egyik munkatársa kikérdezte az esete felől és a következőket hallotta:

Nagyon rossz volt az egészségem, lehangolt voltam, szomorú és nem volt kedvem a munkához. Bizonyos idő óta bal fülemben különös zugást éreztem, mintha csak vonat közzeledését hallottam volna, egészen süket voltams ezzel egy időben kiállhatatlan fájdalmat éreztem a bal karomban. Aludni nem tudtam és egyre azon aggódtam, hogy elveszitem állásomat. Ötvennyolc éves koromban már nem reméltem gyógyulást. Egy napon az iroda postájában füzetet találtam, mely a Pink-pilulák által elért sok gyógyulásról szólt, emondva, hogy sok hozzám hasonló beteg meggyógyult. Nem sokáig haboztam és jól is tettem, ma már egészen egészséges vagyok. Összesen hat dobozt használtam, de, csúsz a kezemből már az első doboz használata után eltűnt, a zugás egészen elhagyott, holdog vagyok, jókedvű és minden fáradság nélkül dolgozom.

A csúsz, bár gyakran a hideg vagy a nedvesség idézi elő, a rossz vértől is eredhet és így az ebből eredő betegségeket ugyanúgy gyógyítják, mint az eredeti bajt. A gátbajt, közeli rokona a csúznak, a köszvényt, vérszegénységet, skrofulát, a gyermek rossz kifejlődését, mind meggyógyítják a Pink-pilulák. A

Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerárban, Budapest, Király utca 12.

A „Turul“ cigarettá hüvely legfinomabb valamennyi gyártmány között, az egészségre nem ártalmas. Különlegessége, hogy **a cigaretta egyszer meggyújtva, minden szivás nélkül is egyenletesen végig ég**, teljesen szagtalan és tiszta anyagánál fogva az egészségre ártalmatlan.

100 darab 36 fillér.

Kapható minden tőzsdén és minden jobb kereskedésben.

Pécsett

Engel Lajos utóda

könyv és papirkereskedésében,
postán bérmentve küldve

2000 drb 7 korona
5000 „ 15 „

Törvénykezés.

§ Okirathamisítás — vagy hamis vád. Özv. Heller Sándorné, Kovács Mari okirathamisítás miatt emelt panaszt veje Kovács József és annak társai Kis Ferenc és Szabó Sándor, hássági lakosok ellen, mert veje, társai segítségével, egy az ő tulajdonát képező házat, hamis szerződéssel magára iratott. A pécsi kir. törvényszék büntető tanácsa előtt került ez ügy főtárgyalásra, mely alkalommal Kovács József azzal védekezett elsősorban, hogy anyósával már huzamosabb idő óta elenséges labon áll s a panaszfeljelentésnek nincs más alapja, mint a boszu, mert őt az a házrész, melyet most iratott magára, már rég megillette volna. Apósa hagyatékának tárgyalása alkalmával a kir. közjegyző nem tudta azt, hogy a kérdéses háznak két belyrajzi száma van s így annak felerészét írta csak át, de az őt, illetve nejét megillető részben. Az após halála óta haborítlanul bent lakott Kovács József és neje. Az anyósával való elenségeskedés kezdetekor azonban — éppen a netáni kellemetlenségek elkerülése végett — kétszáz forintért megvette anyósától az őt egyébként is megillető házrész s az ekkor kötött adásvételi szerződés alapján a saját nevére iratta a házat. Miután a főtárgyaláson kihallgatott tíz tanu közül számosan Kovács József mellett, de néhányan ellene vallottak, a pécsi kir. törvényszék dr. Sági Ernő siklói ügyvéd, védő kérelme folytán számos bizonyító okirat beszerzése végett elnapolta a főtárgyalást.

§ A kir. ügyészség köréből. A pécsi kir. főügyész Németh György pécsi és Csapó János szegzárdi kir. fogház-ormestereket az altisztek részére megállapított fizetési osztály I. fokozatába;

Németh István szegzárdi, Kovács József pécsi és Goschy János n.-kanizsai kir. fogház-ormestereket ugyanazon fizetési osztály II. fokozatába;

Borsody Gáspár szt.-lőrinci, Dobsza József, Lovrics György, Uglár István és Truszko István pécsi, Kardos György, Stenger Jakab, Bence Lőrinc, Bottyán György, Gy. Taba Benő, és Majsai József szegzárdi, Kovács Péter, Entz

Magán zene-akademia.

Értesitem a t. szülőket és zene barátokat, hogy

magán zene-akadémiámat,

mely Budapesten 4 év óta áll fenn és szép elismeréssel találkozott, **Pécsett f. évi szeptember 1-ével megnyitom a Király. utcában.**

Ugy a kezdő, mint a haladó tanítványok évről-évre vizsgái nyilvános hangversenyekkel kapcsolatban tartatnak meg.

Főtanszak: **Zongora és zeneelmélet. Tandíj: havonta 6 forint.**

Fiu-tanulók is felvétetnek.

A beiratások lakásomon: **Indóház-utca 37.** eszközölhetők.

Blätterbauer Róza,

zongoraművésznő,

a frankfurti Raff-conservatorium volt tanárnője.

Ifj. Puszt János

cipész

Pécsett,

Király-utca 31. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó **új- és javítási munka** megrendelést.

Stylszerű munka.

Pontos szállítás. Olesó árak.

A t. hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy

női

ruha-salonomat

f. évi november 1-től Kossuth Lajos-utca 21. számú házból a

Ferenciek-utca 8. szám alá

fogom áthelyezni, hol ezentul is oda fogok törekedni, hogy a n. é. hölgyközönség legkényesebb igényeit is kielégítek, mire londoni, párisi és bécsi nagy üzletekben szerzett tapasztalataim teljesen képesekké tesznek.

Becsés pártfogásukat kéri, kiváló tisztelettel

KOSZTKA GYULA.

A legkitünőbb és legújabb divatlapokról gondoskodva van.

Finom csemege-szőlő

kapható

Jankovits Hugó-nál

Pécsett, vásártér 7. sz.

Hirdetéseket

jutányosan vesz föl

a **"PÉCSI FIGYELŐ"**

kiadóhivatala

Pécsett, Mária-utca I.

Négy kiállításon egyhangulag kitüntetve szép és jó munkáért.

A jó izlést

legjobban fölismerjük az emberben, ha a cipőire nézünk. Azért bátor vagyok minden helybeli és vidéki urhölgyet és urat 1877. óta fennálló **cipőüzletemre** figyelmeztetni.

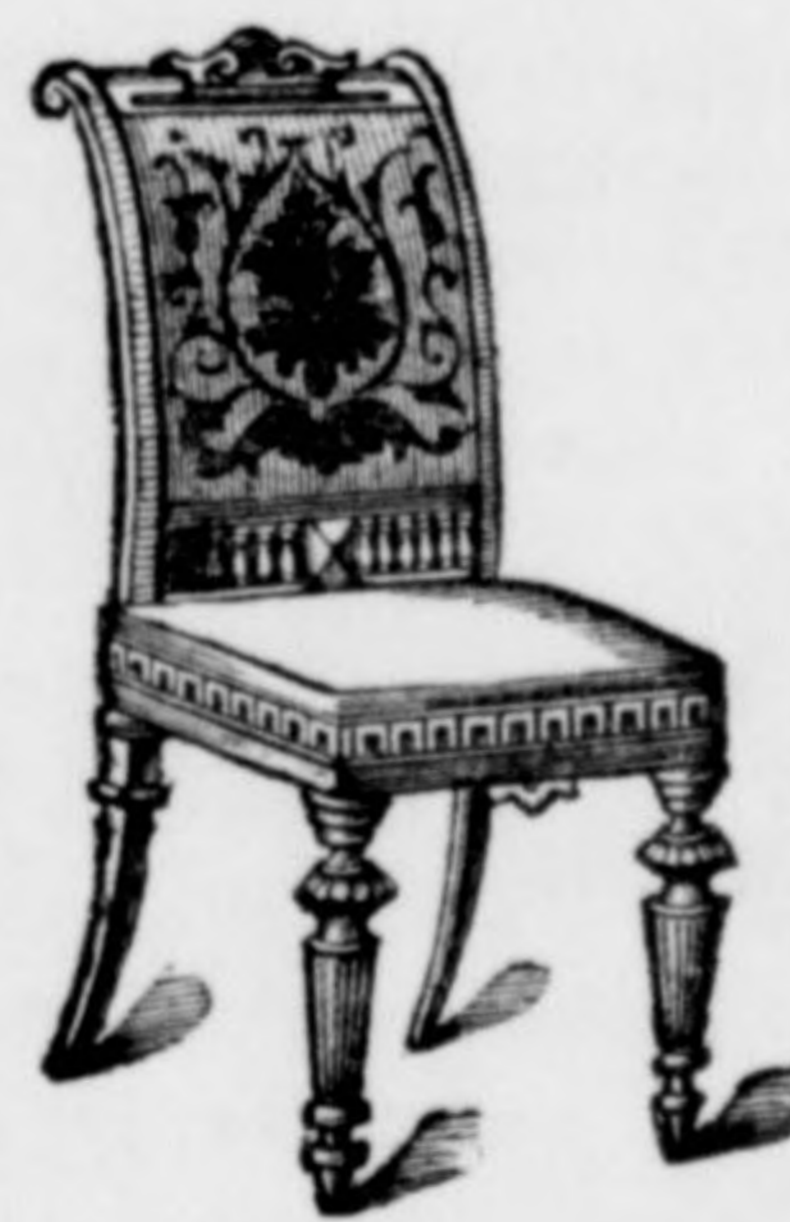
N	a legkönnyebb uri cipő	K
Á	a legkönnyebb női cipő	É
L	a legszebb szalon-cipő	S
A	a legszebb és legjobb utcai cipő	Z
M	a legszebb és legjobb gazdasági cipő	Ü
	a legszebb és legjobb gazdasági csizma	L
	a legszebb és legjobb vadász csizma	
	a legszebb és legjobb katona-cipő	
	a legszebb és legjobb tiszti-csizma	

a mi jele annak, hogy Európa minden államában vannak rendelőim. Raktáron csak **saját készítményt** tartok férfi-, női- és gyermek-cipőkben. **Megrendelések a beküldött mérték vagy minta-cipő után pontosan teljesíttetnek.** Kitünő tisztelettel:

Reisch János

cipész, a pécsi m. kir. hadapródiskola czipőszállítója.

Négy kiállításon egyhangulag kitüntetve szép és jó munkáért.

A n. é. butorvásárló-közönség figyelmébe!

Van szerencsém közhírré tenni, hogy a **Makár-utca 18-20. sz. alatt** lévő butorraktárom **további fönntartása** mellett, a n. é. közönség kényelmének teljes kielégítésére

a **Ferenciek-utca 7. sz. a., dr. Kereky-féle házban**

BUTORRAKTÁRT

rendeztem be, hol csakis saját készítményü, solid kivitelü butoraim állanak a n. é. vásárló közönség rendelkezésére, különféle stíben és legolcsóbb árak mellett, nagy választékban.

Kérem tehát előforduló szükség esetén a n. é. közönség b. pártfogását.

Pécsett, 1900. augusztus hóban.

Kiváló tisztelettel

KLEIN ADÁM,

épület- és butor-asztalos.
(Makár-utca 18-20.)

Kihirdetés.

Közhirre tétetik, hogy 1. **Klauber Izidor**, kereskedő, magyarországi pécsi lakos, **Klauber Marcus** kereskedő és neje, született **Klein Anna**, neuge-deini lakosok fia; 2. és **Drucker Berta**, magánzónő majnamelletti **offenbachi** lakos, **Drucker Bernát** gyáros és neje született **Aub Klára**, majnamelletti **offenbachi** lakosok leánya, egymással házasságra lépni óhajtanak. Ezen kihirdetés majnamelletti Offenbach községben és Pécsen, Magyarországon, közhirre teendő. — Majnamelletti Offenbach, 1900. augusztus 27. Az anyakönyvvezető helyett: Buchmann s. k. (P. H.)

Uraságok, uradalmak

és

gazdaságok figyelmébe!

Rudazó és kerékkötő láncok, ugy marha fejére és lókötefék láncok, ló-zablák és zabláncok. Fekete lakkirozott szerszámkulcsok, csattok és karikák.

➤ Gyors és pontos kiszolgálás. ➤

Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

Tisztelettel:

Horváth Pál
Pécsen.

Budai külváros, Lánc-utca 2. sz.

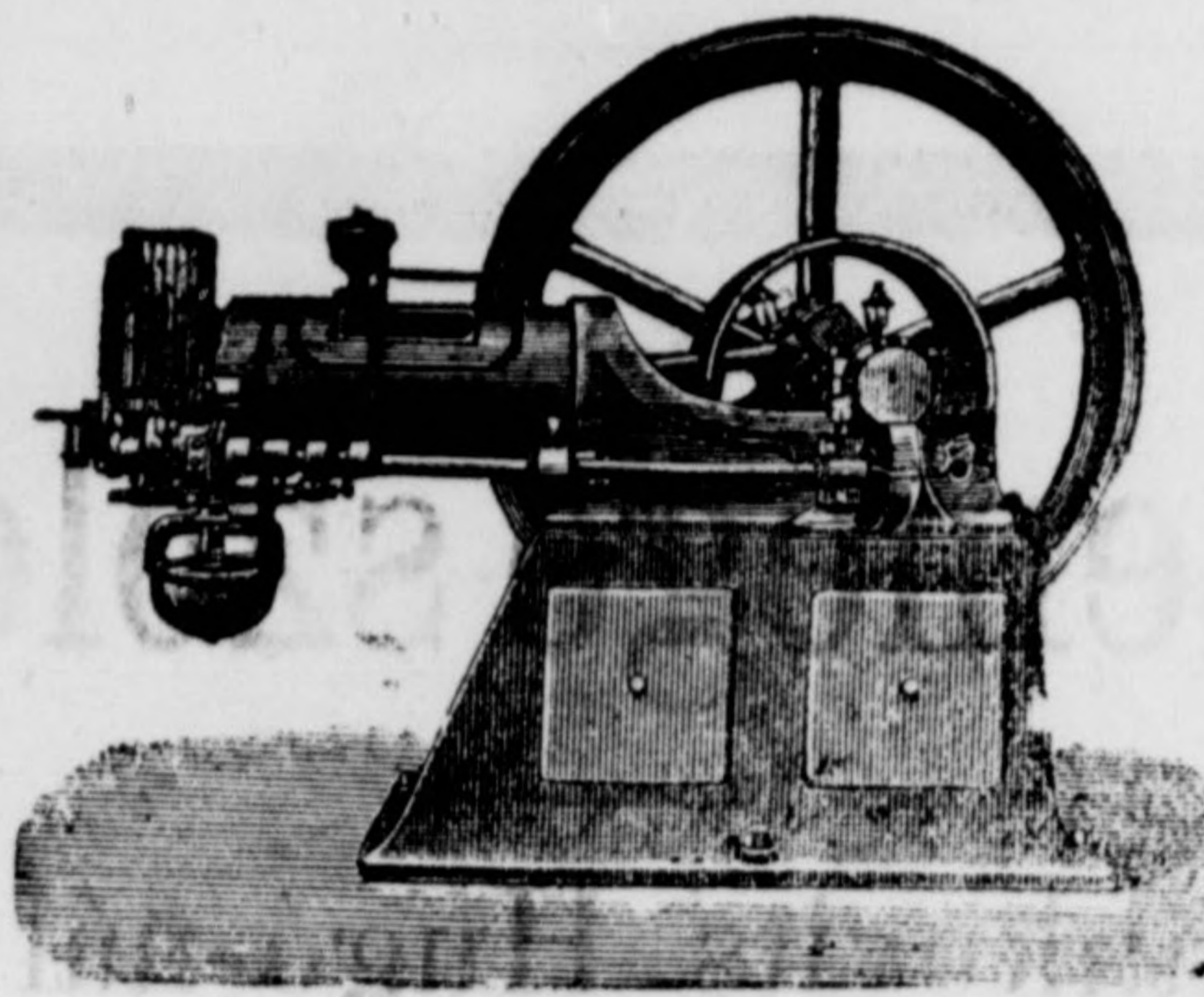
DOMJÁN OTTHMÁR

teke-, butor-,
épület- és portál-
asztalos.

Elvállalja teke-
asztalok átala-
kítását és be-
huzását.

Pécsen, Árpád-utca 37. szám.

Mindenkinek fontos!

Nélkülözhetetlen az összes üzemeknél!!

Eddig 56,000 motor 260,000 lóerőre szállított.

A világhírű „OTTO“-féle benzin-és gázmotor a legegyszerűbb és legolcsóbb hajtóerő, a legkevesebb gáz- és benzin-fogyasztással.

==== Semmiféle versenytől utól nem érve. ====

LANGEN ÉS WOLF GÁZMOTORGYÁRA

BUDAPEST, VI., Váci-körút 59. sz.

Az eredeti „OTTÓ“-féle benzin-lokomobilok a legjobbak és legkeresettebbek; kitűnően alkalmas mezőgazdák-nak, mert nincs tüzveszély, nem kell hozzá sem gépész, sem víz.

Megkeresésekre azonnal válasz küldetük; költségvetések és értesítések díjmentesek.

Mért vannak még emberek, akik a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávéját nem használják, holott az oly kellemes ízű és egészséges kávéital?

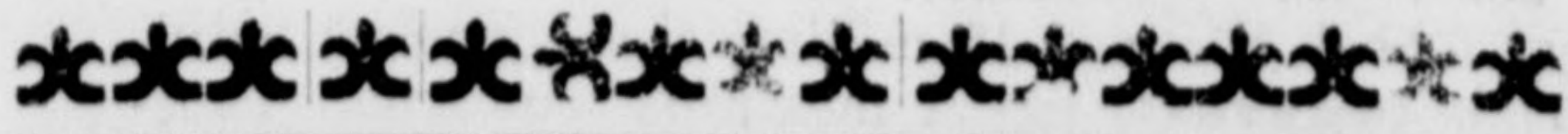
Mert még nem tudja mindenki, hogy a Kathreiner kávé mily nagy előnyökkel bír. A kávénövény egy kivonata által a babkávé ízét és zamatját nyeri, anélkül, hogy annak az egészségre oly hátrányos alkotórészeit magába vennie. Hasznosat egyesíti a hön maláta-készítmény értékes tulajdonságait a babkávé kedvelt ízingerével.

Igaz, hogy az egészség áldására a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávéját milliók, a családok százai naponta isszák. Kívánatos volna azonban, hogy minnyájunk érdekében ez az igazi családi kávé, kitűnő tulajdonságainál fogva, mindenütt s különösen minden családban bevezetést találjon.

A Kathreiner Kneipp-maláta kávé többnyire mint pótkávé szolgál a babkávéhoz, a melynek ízét enyhébbé, és az inyek kellemesebbé teszi. Megadja a kávéitalnak a legszebb, étvágygerjesztőbb színt, és majdnem teljesen elhárítja a babkávének az egészségre káros hatását. Ajánlatos a Kathreiner maláta kávé egy harmadával a babkávé kétharmadrészéhez kezdeni, s hova-tovább fele-fele részre átmenni.

A Kathreiner maláta kávé összehasonlíthatlan előnye abban áll, hogy rövid megszokás után, teljesen tisztán élvezve is kitűnően ízlik. Esetekben, a midőn a babkávé élvezete eltiltatik, a legajánlatosabb pótlást nyújtja, és asszonyoknak, gyöngé és beteg egyéneknek, mint könnyen emészthető, vérképző és erősítő szer, ajánlható. Orvosi nyilatkozat szerint a fejlődő ifjúságnak, különösen fiatal lányoknak, más kávéital ne is adassék.

A Kathreiner féle Kneipp-maláta kávé bevezetése által, a legkisebb háztartásban is, jelentékeny megtakarítás elérhető. Egyszeri kísérlet, gondos elkészítés mellett, mindenütt állandó használatot von maga után. A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé sohasem lesz nyitva elárúsítva! Csak akkor valódi az ismert fehér eredeti csomagokban, ha Kneipp páter arczképe mint védjegy és a »Kathreiner« név rajta áll.

Meglepő

olcsó árakon vásárolható

FEHÉR BÉLA

óriási választéku

BUTOR

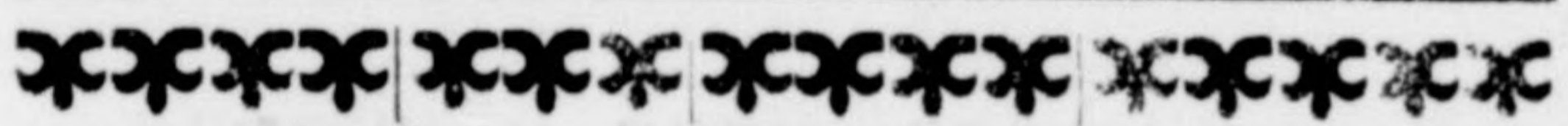
raktárában

PECSETT, Apáczá-utca 2. sz. a.

a takarékpénztári új palotában.

A legszebb kiállítású és legjobb **készítményű asztalos és kárpitos**

butorok.

WINTER KÁROLY

○○○○○○○ férfi szabó ○○○○○○○○
Pécsett, Király-utca 2/2 sz. a.

Az őszi időnyre megérkeztek a legfinomabb valódi angol és brünni gyapju **kelmek**, miért is ajánlja régi hírneves üzletét a nagyérdemű közönségnek ugy helyben, mint a vidékre.

➡ **Pontos kiszolgálás!** ➡

➡ **Kitűnő szabás!** ➡

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására adni, hogy

Kossuth Lajos utcában (Sörház-utca sarok)

cipész üzletet

nyitottam.

Készítek a jelenkor kiválmalmi szerint mindenemű lábbelit és javítást.

A t. közönség b. pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel:

Fejes György.

MEGHIVO

az 1900. évi szeptember 16-án vasárnap a „Petőfihöz” címzett vendéglő kerthelyiségeben *Malom-utca 15 sz. a.* tartandó jótékonycélu

szüreti ünnepélyre.

Kezdeté délután 4 órakor.

Tisztelettel

Szabó Sándor,
vendéglős.

Ifj. Türr Mihály

hengermű-gőzmalmi liszt-raktára
Pécsett, Kossuth Lajos-utca 23.

Van szerencsém a t. közönség b. figyelmébe ajánlani saját örletésű

liszt-készítményeimet.

Raktáron tartok minden számú lisztet, továbbá korpát, darát, tengeri és árpa-darát.

Naponta friss házi-kenyér.

Pontos mérték.

Szolid kiszolgálás.

Kovács Miklós

szappankereskedése

Pécsett, Kossuth Lajos-utca 17.

Raktáron tart minden fajú, csontkemény-ségű **házi szappant**. **Piperesszappan** nagy választékban. **Kristálysóda**. **Lugó**.

Olcso árak.

Pontos kiszolgálás.

Mahotka Mátyás

butor- és épület-asztalos.

Pécs, Márton-utca 8.

Ajánlja mindennemű **butor- és épületmunkát**, ugyszintén **javításait** a legfinomabbtól a leg-egyszerűbbig.

Olcso árak.

Tartós és szolid munka.

Kert-utca 10. sz. (földszint)

4 szoba és mellékhelyiségekből álló

lakás

november 1-ére kiadó.

Cimbalom- és citera-

oktatást és hangolást elvállal

Rosa Antal, Percel-utca 40.

Ki az általánosan ismert

hullámos cement-tetőzet

jóságáról meggyőződést akar szerezni, tekintse meg **Ráth Mátyás indóházi és Marton Miksa szigeti országúti** háztulajdonos urak házeit.

Megrendelhető:

WURSTER ANTAL-nál, Pécs, Indóház-ut.**Szeibert Fülöp**

a Pécsi Takarékpénztár palotájában.

Uri szabó-üzlet.

Bel- és külföldi gyapjukelmék. **Legújabb divatu uri öltözékek és egyenruhák.**

Donner József **gőzhenger-malmi liszt-kereskedés.**

Ajánlja saját örleményü, **kitünő jó minőségű mindennemű**

liszt-árut.

Páratlan jó kiszolgálás. — Naponta friss házi-kenyér.

Egy szoba és konyhából

álló lakás kiadó.

Percel-utca 35. számú házban.

August Alajos

Pécsett, Mária-utca 23.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **olcsó beszerzési források folytán olcsó és finom**

férfi-, női- és gyermekcipőket

a legújabb divat szerint készítek. — **Javítások olcsón elvállaltatnak.**

A n. é. közönség pártfogását kérem teljes tisztelettel

August Alajos,

cipész.

Figyelem!

Mintegy harmadfél évvel ezelőtt egy a város-hoz közel eső présházban elkövetett betörés alkalmával többek közt egy 12 milliméteres egycsövű hátultöltő kis **fegyvert**, egy a mészáros boltokban használni szokott vörösréz-serpenyős kétkaru **mérleget** s egy kisebb, sárga rézfoglalatu **távcsövet** elloptak a ki ezen tárgyak hollétét illetőleg utbaigazítást tud adni, **20 korona jutalomban** részesül.

Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

SZELES ISTVÁN kovács- mester

Pécsett, Nagy-Flórián utca 10.

Uraságok ne mulasszák el minden előforduló **javításokat, uj kocnikat, valamint lópatkolásokat** fenti olcsó és szolid cégnél megrendelni.

Vasorsóra járó

szőlőprés és szőlőmorzsoló

megvételre kerestetik.

Cim a kiadóhivatalban.

WINDISCHMANN NÁNDORKis-Flórián-u. 2. **PÉCSETT**, Kis-Flórián-u. 2.

Ajánlja a n. é. közönségnek a kor követelményeinek megfelelőleg berendezett

ASZTALOS-MŰHELYÉT,

hol a legdivatosabb butorok, épület és üzletberendezések a legolcsóbb árért a legjobb kivitelben elkészítetnek.

A szakmába vágó javítások elvállaltatnak.

Válogatott csemegeugy **husz-féle fajú****muskatály-szőlő**

kapható

KINDL FERENC

szkoki szőlőjében.

Megrendelések **Nepomuk-u. 33. sz.**

alatt is átvételnek.

Legolcsóbb árak.**Butor-terem.**

Pécsett Kossuth Lajos-utca 11.

Ezennel tisztelettel tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy a már **25 év óta** Pécsett fönnálló asztalos-üzletemet **butor-teremmel** bővítettem ki; midőn ezt köztudomásra hozom, vagyok bátor a n. é. közönség nagybecsű figyelmét felhívni:

ebédlő-, hálószoba, ugyszintén iroda-berendezéseimre, legújabb **fénytelen (matt) butorok**, ugyszintén a legizlésesebb **fényezett butorok** a legremekebb kivitelben, folyton óriási választékban rendelkezésre állanak.

Renaissance, Baroque, és Ó-német stylben

készített butorok egyes darabokban, ugyszintén teljes berendezésekben a legnagyobb választékban **tekinthetők meg.** A legújabb butor-divat **sensatioja** a **lakirozott butorok**, nemkülönben **hajlitott fából** készült butorok megtekintésére tisztelettel van szerencsém a n. é. vevőközönséget meghívni.

A nagyközönség pártfogását kéri

Dienes György

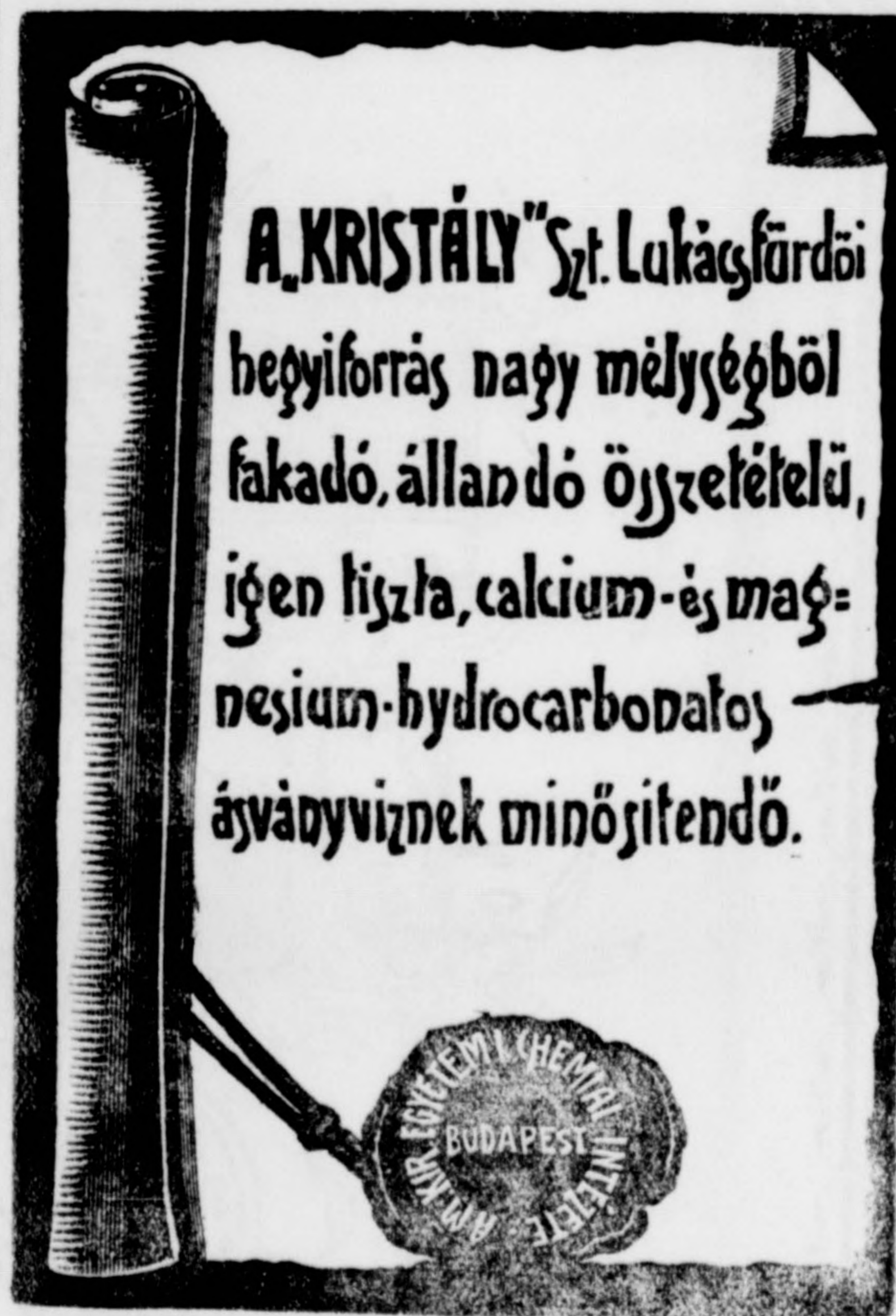
butor-raktár és asztalos-üzlet tulajdonos.

Kitünő és stilszerű munka.

Nyomatott Taizs József könyvnyomdájában Pécsett.

Lelkiismeretes kiszolgálás.

A butorokért jó tájékozódás.

Kapható Pécsett: Berec Károly, Eizer János, Lengyel Jakab, Reeh Vilmos özv., Spitzer Sándor, Spitzer Jakab, Sipos János, Márkus Simon, Léhner Béla, Lehner János, Kohn Dávid, Szabó Sándor, Sperl Vilmos, Rónaky Sándor, Schütz Ferenc kereskedéseiben; özv. Bedő Károlyné és Kulin Henrik éttermében.